

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**ДП „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ
ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА”**

бул. „Мария Луиза” №110, София 1233
тел.: (+359 2) 932 65 65
факс: (+359 2) 932 65 65

www.rail-infra.bg
office@rail-infra.bg

П Р А В И Л Н И К

**ЗА УСТРОЙСТВОТО И ДЕЙНОСТТА НА ИНСПЕКТОРАТ
„БЕЗОПАСНОСТ” В ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ ”НАЦИОНАЛНА
КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА” (ДП ”НК ЖИ”)**

**гр. София,
2014 година**

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Този правилник определя структурата, организацията на работа, функциите и числеността на персонала на Инспекторат ”Безопасност”, наричан по-нататък ”Инспекторат”, и на неговите структурни звена.

Чл. 2. Инспекторатът е специализиран орган на ДП ”Национална компания Железопътна инфраструктура” (ДП”НК ЖИ”) за упражняване на контрол върху работата и дисциплината на ръководния и изпълнителския персонал и състоянието на съоръженията и подвижния жп състав в системата на ДП”НК ЖИ”, както и на превозвачите, когато се намират в сервитута на железопътната инфраструктура, за изпълнение на нормативните актове, свързани с безопасността в железопътния транспорт.

Чл.3. Инспекторатът е структурно обособен в Централното управление (ЦУ) на ДП”НК ЖИ” и е организиран в инспекции, отдел, служба и регионални звена към тях, които се ръководят от главен ревизор по безопасността на транспорта и го подпомагат при осъществяване на правомощията му.

Глава втора

ПРАВОМОЩИЯ НА ГЛАВНИЯ РЕВИЗОР ПО БЕЗОПАСНОСТТА НА ТРАНСПОРТА

Чл.4. Инспекторатът се ръководи от главен ревизор по безопасността на транспорта, който се назначава от Управителния съвет на ДП”НК ЖИ” по предложение на генералния директор на ДП”НК ЖИ”.

Чл.5. В изпълнение на своите правомощия главният ревизор издава индивидуални административни актове в съответствие с действащото законодателство.

Чл.6. (1) Главният ревизор:

1. ръководи, координира и контролира осъществяването на държавната политика в компанията в областта на:

а) безопасността на превозите;

б) техническия надзор на съоръженията с повишена опасност;

в) здравето и безопасността при работа;

г) метрологията и безразрушителния контрол;

д) ветеринарно-санитарния контрол във вътрешността на страната и на входно-изходните гранични пунктове;

е) екологията;

ж) трудовата медицина.

2. осъществява контрол върху спазването на нормативните актове по безопасността на железопътните превози в ДП ”НК ЖИ” и от превозвачите и други организации на територията на железопътната инфраструктура;

3. участва в разработването на нормативни актове, свързани с безопасността на превозите в железопътния транспорт;

4. контролира внедряването и реализацията на проекти и технологии в експлоатационната, промишлената, строителната и ремонтната дейност в ДП”НК ЖИ” в частта им, касаеща безопасността;

5. разпорежда и контролира пълното окомплектоване, поддържането в изправност, правилното използване и териториалното разположение на възстановителните средства;

6. определя районите на действие на структурните звена на Инспектората;
 7. създава организация и условия и осъществява общо ръководство на дейността за бързо възстановяване на движението и пълно ликвидиране на последствията след железопътни произшествия;
 8. организира водене на отчетност и анализиране на причините за произшествията и ръководи разработването на политиката и мерките за подобряване на състоянието по безопасността;
 9. участва в комисии за анализ на произшествия, назначени от Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията или Изпълнителен директор на Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“;
 10. организира и упражнява контрол за внедряването и изпълнението в ДП „НКЖИ“ на разпоредбите на ”Директива 2004/ 49/ ЕС/ на Европейския парламент и на Съвета за безопасността в железниците на Общността” и “Наредба № 59 от 01.12.2006 г. за управление на безопасността в железопътния транспорт” на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията;
 11. издава вътрешни административни актове по безопасността;
 12. издава задължителни предписания на длъжностни лица от ДП „НК ЖИ” и определя срокове за отстраняване на констатирани при проверки нередности и нарушения на изискванията за безопасност на движението и на превозите.
- (2) Главният ревизор по безопасността на транспорта има право да предложи на генералния директор на ДП ”НК ЖИ” и директорите на регионалните поделения, налагане на дисциплинарни наказания на персонала на ДП ”НК ЖИ”.

Глава трета

СТРУКТУРА И ФУНКЦИИ НА ИНСПЕКТОРАТА

Раздел I. Структура и права на инспектората

Чл.7. (1) Инспекторатът включва 5 (пет) инспекции, 1 (един) отдел и 1 (една) служба със съответните регионални звена към тях, които подпомагат главния ревизор при осъществяване на правомощията му:

1. Инспекция „Безопасност на превозите“;
2. Отдел „Технически контрол“;
3. Инспекция „Метрология и безразрушителен контрол“;
4. Инспекция „Здраве и безопасност при работа“;
5. Инспекция „Транспортен ветеринарен и санитарен контрол“;
6. Инспекция „Екология“;
7. Служба по трудова медицина.

(2) Общата численост на персонала в Инспектората се определя от генералния директор по предложение на главния ревизор по безопасността на транспорта.

(3) Структурата на Инспектората се утвърждава от генералния директор по предложение на главния ревизор по безопасността на транспорта.

(4) Служителите от Инспектората имат право:

1. на достъп по всяко време на денонощието за контрол на всички обекти от железопътната инфраструктура, както и на персонала, подвижния състав и др. системи, свързани с безопасността, на превозвачи и на други предприятия, намиращи се в сервитута на железопътната инфраструктура;

2. да отстраняват временно от работа до изтичане на дежурството им длъжностни лица от системата на ДП "НК ЖИ", които се намират под въздействието на алкохол или други упойващи вещества, заспали са на работното си място, работят над установеното работно време или без необходимата междусменна почивка или не представят документите си за правоспособност;

3. при констатиране на нарушения на нормативната уредба по безопасността в железопътния транспорт от страна на работници и служители на превозвачи или други организации, намиращи се в сервитута на железопътната инфраструктура, или при установяване на неизправности на техен подвижен състав, които застрашават безопасността на превозите, да спират съответните дейности и движението на подвижния жп състав с писмено предписание до длъжностните лица, които извършват дейностите или управляват (обслужват) този състав, след което веднага следва да уведомят с телеграма ръководителя на съответния превозвач или организация;

4. при констатиране на нарушения на правилата за безопасност от страна на работници и служители на превозвачите (вкл. когато такива се намират под въздействието на алкохол или други упойващи вещества, заспали са на работното си място, работят над установеното работно време или без необходимата междусменна почивка или не представят документите си за правоспособност и др.), които са от такова естество, че продължаване на експлоатацията на съоръжения, вкл. подвижен състав, механизация и прочие, би довело до опасност от инциденти и/или произшествия или до намаляване нивото на безопасност, да спрат съответните дейности и/или движение и незабавно да уведомят представител на замесения превозвач да вземе съразмерни мерки и инспектората към ИА „ЖА“;

5. да предлагат чрез главния ревизор по безопасността на транспорта на генералния директор на ДП "НК ЖИ" и на ръководителите на превозвачите да се наложат дисциплинарни наказания на длъжностните лица, които са нарушили правилата за безопасност.

Раздел II. Инспекция „Безопасност на превозите“

Чл.8. (1) Дейността по контрола по безопасността на превозите се извършва от Инспекция „Безопасност на превозите“ в ЦУ и Регионални инспекции по безопасност на превозите (РИБП) в София, Пловдив и Горна Оряховица.

(2) Инспекцията се ръководи от ръководител направление /инспекция “Безопасност на превозите”, който:

1. организира, ръководи, контролира и отговаря за цялостната работа на Инспекцията;

2. организира и ръководи извършването на проверки на:

а/ работата на ръководния и изпълнителския персонал на ДП "НК ЖИ", свързана с безопасността на превозите и техническата експлоатация на обектите, съоръженията, устройствата и ПЖПС, които ѝ принадлежат;

б/ работата на персонала, техническото състояние на ПЖПС, съгласно изискванията на националните правила за безопасност в железопътния транспорт, на железопътните оператори, когато се намират в сервитута на железопътната инфраструктура и са в процес на подготовка, реализация или приключване на превози;

3. издава задължителни предписания на длъжностни лица от ДП "НК ЖИ" и определя срокове за отстраняване на констатирани при проверките по т.2 нередности и нарушения на изискванията за безопасност на движението и на превозите;

4. организира и ръководи воденето на отчетност на допуснатите произшествия и обобщаване на резултатите от работата за подобряване на безопасността на превозите;

5. изготвя анализ на причините за допуснатите произшествия и разработва проект за превантивни мерки за предотвратяване в бъдеще и за общо подобряване на състоянието по безопасността на превозите.

Чл.9. (1) Главните инспектори по безопасност на превозите в инспекция „Безопасност на превозите“:

1. извършват проверките по чл. 8, ал.2, т. 2;
2. издават задължителни предписания на длъжностни лица от ДП ”НК ЖИ” и определят срокове за отстраняване на констатирани при проверките по т.1 нередности и нарушения на изискванията за безопасност на превозите;
3. разкриват и анализират причините за допуснатите железопътни произшествия и осъществяват превантивна дейност за предотвратяване на произшествия в бъдеще;
4. предлагат мерки за създаване на организация и условия за безопасни превози в железопътния транспорт.

(2) Главният експерт СУБ (Система за управление на безопасността):

1. организира и ръководи функционирането на системата за управление на безопасността в ДП ”НК ЖИ”, съгласно изискванията на Наредба №59 и Европейските Директиви, определящи изискванията към СУБ;

2. организира, ръководи и контролира цялостната дейност по СУБ в системата на ДП ”НК ЖИ“;

3. организира и упражнява контрол за спазване на внедрените и приложени в ДП ”НК ЖИ” разпоредби на Националните правила за безопасност в железопътния транспорт;

4. ръководи и извършва проверки по:

- а) поддържане и окомплектованост на документацията по СУБ;
- б) прилагане на изискванията заложи в СУБ;
- в) осъвременяването и навременно отразяване на необходимите промени в СУБ, налагащи се от промяна на условията, промяна в изискванията и от проведените одити.

5. разкрива и анализира причините за допуснати нарушения, контролирани от СУБ и прави препоръки за подобряване на превантивната дейност за предотвратяването им;

6. участва в изготвянето на годишен доклад по безопасността на Управителя на Железопътната инфраструктура.

Чл.10. (1) Регионалните инспекции по безопасност на превозите (РИБП) се ръководят от главен инспектор/ръководител РИБП, който:

1. организира и извършва проверки по чл. 8, ал. 2 т. 2, за съответния регион;
2. издават задължителни предписания на длъжностни лица от ДП ”НК ЖИ” и определят срокове за отстраняване на констатирани при проверките по т.1 нередности и нарушения на изискванията за безопасност на превозите;

3. разкрива и анализира причините за допуснатите железопътни произшествия и осъществява превантивна дейност за предотвратяване на произшествия в бъдеще;

4. предлага мерки за създаване на организация и условия за безопасни превози в железопътния транспорт;

5. организира и провежда разследването на ситуации близки до инциденти в ДП ”НКЖИ”, съгласно изискванията на Наредба № 59, в съответния регион.

(2) Ревизорите по безопасност в РИБП:

1. извършват проверките по чл. 8, ал.2 т 2, за съответния регион;
2. издават задължителни предписания на длъжностни лица от ДП ”НК ЖИ” и определят срокове за отстраняване на констатирани при проверките по т.1 нередности и нарушения на изискванията за безопасност на превозите;

3. участват в разследването на ситуации близки до инциденти в ДП ”НК ЖИ”, съгласно изискванията на Наредба № 59, в съответния регион.

Раздел III. Отдел „Технически контрол“

Чл. 11 (1) Отдел „Технически контрол“ е структурнообособена част, която осъществява технически надзор на съоръженията с повишена опасност, които са собственост на компанията и извършва оценяване на съответствието, периодични проверки, междинни проверки и извънредни прегледи и ново оценяване на съответствието на транспортируемо оборудване под налягане.

(2) Функциите на Отдел „Технически контрол“ съгласно предходната ал. 1 се осъществяват в две направления:

1. Технически надзор на съоръженията с повишена опасност (СПО) по т.2 от приложение № 1 на Наредба за условията и реда за издаване на лицензии за осъществяване на технически надзор на съоръжения с повишена опасност и за реда за водене на регистър на съоръженията (Обн. ДВ бр.79 от 2000 г.);

2. Оценяване на съответствието, периодични проверки, междинни проверки и извънредни прегледи и ново оценяване на съответствието на транспортируемо оборудване под налягане, като „нотифициран орган“ по смисъла на Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на транспортируемо оборудване под налягане (Обн. ДВ бр. 78 от 2011 г.).

(3) Дейностите по ал.2 се осъществяват съобразно държавната политика в областта на техническия надзор и оценяване на съответствието, определяна от Министерския съвет на Република България и изпълнявана от Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН).

Чл.12. (1) Дейността на Отдел „Технически контрол“ се осъществява на централно ниво (ЦУ на ДП „НК ЖИ“) от ръководител отдел, главен инспектор качество и главни инспектори технически контрол.

(2) Ръководител отдел ръководи и контролира работата на служителите в отдела.

(3) Структурата и общата численост на служителите в отдела се определят от генералния директор на ДП „НК ЖИ“.

Чл.13. Отдел „Технически контрол“ е административно и оперативно подчинен на генералния директор на ДП „НК ЖИ“ и главния ревизор по безопасността на транспорта.

Чл.14. Отдел „Технически контрол“:

1. осъществява технически надзор на съоръженията с повишена опасност собственост на ДП „НК Железопътна инфраструктура“ в съответствие с действащото законодателство, определени в т.2 от Приложение № 1 на Наредба за условията и реда за издаване на лицензии за осъществяване на технически надзор на съоръжения с повишена опасност и за реда за водене на регистър на съоръженията, съгласно издадена лицензия от Председателя на ДАМТН и определени със заповед на генералния директор на ДП „НК ЖИ“;

2.извършва оценяване на съответствието, периодични проверки, междинни проверки и извънредни прегледи и ново оценяване на съответствието на транспортируемо оборудване под налягане, като „нотифициран орган“ по смисъла на Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на транспортируемо оборудване под налягане;

3. следи за изпълнението на законовите и подзаконовите нормативни актове, свързани с дейността по технически надзор и оценяване на съответствието;

2.5. Осъществява контрол върху поделенията в ДП „НКЖИ“ и длъжностните лица, чиято дейност е свързана с експлоатацията на СПО, с цел безопасното им и безаварийно функциониране;

4. извършва експертиза и заверява проектантска и конструкторска документация за производство на СПО, за които няма наредби по чл.7 ЗТИП, инвестиционни проекти за монтиране и техническа документация за ремонт на СПО, съгласно ЗТИП;

5. води регистър на СПО в ДП „НКЖИ“;

6. издава предписания за необходими дейности, които трябва да бъдат изпълнени от ползвателя на съоръжението, с цел гарантиране безопасната му експлоатация и контролира изпълнението им;

7. при установяване на нарушения на ЗТИП и разпоредбите по неговото прилагане относно СПО, които не са годни за понататъшна безопасна експлоатация уведомява ръководството на ДП „НКЖИ“ за това, както и регионалния отдел на ГД "ИДТН";

8. спира изпълнението на проекти, технологии, разпореждания, заповеди и др., противоречащи на нормативните актове по технически надзор;

9. извършва първоначални, периодични, извънредни и внезапни технически прегледи, проверки и изпитвания на СПО;

10. извършва комплексни проверки на поделенията на ДП „НК ЖИ“, експлоатиращи СПО;

11. упражнява контрол по правоспособността на обслужващия СПО персонал и проверката на знанията на ръководния и изпълнителски персонал, свързан с поднадзорните обекти;

12. анализира причините за допуснати аварии и злополуки със СПО и предлага мерки за тяхното предотвратяване в бъдеще;

13. работи за ефективното прилагане и усъвършенстване на изградената система за управление на качеството по БДС EN ISO 17020;

14. издава крайни документи за контрол – актове за първоначален технически преглед, ревизионни актове, протоколи и др.;

15. контролира състоянието, съхранението, използването и проверките на средствата за измерване, както и другите технически средства, използвани за дейността;

16. осъществява контрол за съответствието с вътрешни и външни нормативни документи при доставките на нови средства за измерване и апаратура необходими за дейността;

17. участва в разработването на документи по технически надзор и оценяване на съответствието на транспортируемо оборудване под налягане в съответствие с изискванията на законовите и подзаконовите нормативни актове;

18. предлага търсене на дисциплинарна отговорност от виновните длъжностни лица, свързани с експлоатацията на СПО;

19. съгласува програми за обучение за повишаване на квалификацията и проверка на знанията на лица, работещи в областта на техническия надзор.

20. участва в изпитни комисии за повишаване на квалификацията и проверка на знанията на ръководния, поддържащия и обслужващ СПО персонал;

21. участва съвместно с регионалните отдели на ГД „ИДТН“ в разследването на аварии и злополуки със СПО;

22. сигнализира ръководството на ДП „НКЖИ“ и регионалния отдел на ГД "ИДТН" при установени данни за престъпление при поддържането и експлоатацията на СПО;

23. изготвя годишен план-график за контролните дейности на отдела през текущата година, който се съгласува с главния ревизор по безопасността и утвърждава от генералния директор на ДП „НКЖИ“;

24. изготвя шестмесечни и годишни отчети и анализи за извършените дейности по технически надзор и за състоянието на СПО;

25. съхранява документацията по техническия надзор и техническите досиета на контролираните СПО;

26. ежегодно провежда атестиране на служителите в отдела;

27. поддържа непрекъснатата информираност за новостите и тенденциите в развитието на техническия надзор и оценяване на съответствието;

28. поддържа международни контакти със сродни органи и служби по технически надзор и оценяване на съответствието.

Чл.15. Длъжностните лица от отдела имат право да извършват проверки по всяко време на денонощието в поделенията и звената на ДП „НК ЖИ” и право на достъп до съоръженията с повишена опасност и обектите, в които те се произвеждат, монтират, поддържат, ремонтират и експлоатират, както и да получават от собствениците или ползвателите, длъжностните лица, работниците, служителите и други лица всички необходими сведения, документи, помощни средства и персонал, проби и материали за изпитвания и изследвания.

Чл.16. При извършване на своята дейност длъжностните лица от отдела се легитимират с карта за контрол, издадена от ДП „НК ЖИ“, ползват служебни печати, щемпели, работно облекло и необходимите лични предпазни средства.

Раздел IV. Инспекция ”Метрология и безразрушителен контрол” (МБК)

Чл.17. (1) Инспекция ”Метрология и безразрушителен контрол” провежда политиката по метрологично осигуряване и безразрушителен контрол в ДП ”НКЖИ”, като организира дейности по осигуряване на проследимост, точност и достоверност на измерванията.

(2) Инспекцията съдейства за осигуряване на безопасността на движението, нормалната експлоатация и ремонт на елементите на железопътната инфраструктура и подпомага дейностите в железопътния транспорт.

(3) Дейностите по МБК се осъществяват съобразно държавната политика в областта на измерванията, определяна от Министерския съвет на Република България и изпълнявана от Българския институт по метрология (БИМ) и Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН).

Чл.18. (1) Дейността на инспекция „МБК“ се осъществява на две нива - централно и регионално.

(2) На централно ниво (ЦУ на ДП „НК ЖИ“) дейността в инспекцията се осъществява от ръководител направление /инспекция и главни инспектори по метрология и вагонни везни. Ръководител направление /инспекция ръководи и контролира работата на служителите в инспекцията.

(3) На регионално ниво - в регионалните поделения на ДП „НК ЖИ“, дейността се осъществява от „специалисти по метрология“.

(4) Структурата и общата численост на служителите по МБК на централно и регионално ниво се определят от генералния директор на ДП „НК ЖИ“.

(5) Длъжностното разписание на инспекцията се утвърждава от генералния директор.

(6) Лицата, осъществяващи дейностите по метрология, по безразрушителен контрол и в лабораториите за проверка на средства за измерване се назначават и освобождават от директорите на регионалните поделения след съгласуване с ръководител направление / Инспекция „МБК“.

Чл.19. (1) Инспекция ”МБК” е административно и оперативно подчинена на генералния директор на ДП ”НК ЖИ” и главния ревизор по безопасността на транспорта.

(2) Дейността по МБК се координира от Дирекция ”БТНУК” в МТИТС.

Чл.20. Инспекция ”МБК”:

1. контролира дейностите по осигуряване на изправни и точни средства за измерване (СИ) и апаратура по метрология и по безразрушителен контрол, съобразно установените технически, технологични и други изисквания, БДС и международни норми;

2. контролира доставките на нови средства за измерване (СИ) и апаратура по безразрушителен контрол по отношение съответствието им с нормативните актове по метрология и безразрушителен контрол, вкл. БДС и приложими международни норми, както и с вътрешните документи на ДП „НКЖИ”;

3. следи за изпълнението и спазването на законовите и под законови нормативни актове по метрологично осигуряване и безразрушителен контрол;
4. контролира, координира и ръководи методически метрологичната дейност и дейностите по безразрушителен контрол в структурата на ДП "НК ЖИ";
5. контролира съхранението, поддържането и калибрирането на еталоните за големи маси, собственост на ДП "НК ЖИ", фирмени еталони и стандартни образци;
6. контролира реда и организацията за проверка или калибриране на средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол, фирмена проверка или калибриране и периодичната проверка на апаратурата по безразрушителен контрол;
7. организира фирмена проверка на специфични за железопътния транспорт средства за измерване;
8. упълномощава лаборатории за фирмена проверка на средства за измерване, което се регламентира с инструкция;
9. извършва надзорни проверки в лабораториите на ДП "НК ЖИ";
10. издава задължителни писмени предписания на собственици или ползватели, работодатели, длъжностни и други лица при констатирани нередности и нарушения по метрологичното осигуряване и безразрушителния контрол на железопътната инфраструктура, като определя срокове за отстраняване на нередностите и нарушенията;
11. спира изпълнението на проекти, технологии, технически документации, разпореждания, заповеди и др., и експлоатацията на средства за измерване и апаратура за безразрушителен контрол, несъответстващи на изискванията на законови и/или подзаконови и/или вътрешни актове и документи по метрология и безразрушителен контрол и предлага търсене на дисциплинарна отговорност на виновните длъжностни лица;
12. информира ръководството на ДП "НК ЖИ", организациите и предприятията, с които има сключен договор, за констатирани нарушения и несъответствия с изискванията на нормативните актове по метрология и безразрушителен контрол;
13. упражнява контрол по квалификацията на персонала в областта на метрологията и безразрушителния контрол, проверката на знанията му и участва в изпитните комисии;
14. съгласува програми за обучение за добиване на правоспособност, повишаване на квалификацията и проверка на знанията на лица, работещи в областта на метрологията и безразрушителния контрол;
15. участва в разработването на документи по метрологично осигуряване и безразрушителен контрол в съответствие с изискванията на законовите и подзаконовите нормативни актове;
16. поддържа картотека и техническа документация на наличните средства за измерване, апаратура и еталони;
17. съдейства на държавните контролни органи по метрология при осъществяване на дейността им в поделенията на ДП "НК ЖИ";
18. анализира състоянието на метрологичното осигуряване и разработване на мероприятия и програми за неговото подобряване;
19. организира извършване на комплексни метрологични проверки в поделенията на ДП „НК ЖИ“;
20. изготвя годишен план-график за контролните дейности на инспекцията през текущата година, който се съгласува с главния ревизор по безопасността на транспорта и утвърждава от генералния директор на ДП „НК ЖИ“;
21. изготвя годишни отчети и анализи за извършените дейности по метрологично осигуряване и безразрушителен контрол до генералния директор на ДП „НК ЖИ“;
22. ежегодно провежда атестиране на служителите на инспекцията;
23. поддържа непрекъсната информираност за новостите и тенденциите в развитието на метрологията и безразрушителния контрол;

24. поддържа международни контакти със сродни органи и служби по метрология и безразрушителен контрол;

Чл.21. Длъжностните лица по МБК имат право да извършват проверки по всяко време на денонощието в поделенията и звената на ДП „НК ЖИ”, самостоятелно или съвместно с други контролни органи.

Чл.22. При извършване на своята дейност длъжностните лица по метрологично осигуряване и безразрушителен контрол от Инспекцията се легитимират с карта за контрол, издадена от ДП „НК ЖИ“, ползват работно облекло и необходимите лични предпазни средства. Служителите по метрология ползват служебни печати и щемпели.

Раздел V. Инспекция “Здраве и безопасност при работа” (ЗБР)

Чл.23. Инспекция “ЗБР” е орган за координиране и управление на дейността по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и извършва контрол по прилагане на нормативните актове по безопасност на труда и превенция на риска в поделенията на ДП “НКЖИ”.

Чл.24. (1) Длъжностните лица по ”ЗБР” в инспекцията осъществяват своите функции, структурирани в:

1. Експертен блок по нормативи и регионален инспекторат по превенция и контрол - на централно ниво;

2. Служба ”ЗБР” - на ниво регионални поделения.

(2) Длъжностните лица по ”ЗБР” в инспекцията се ръководят от ръководител здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ), същият ръководи организирането на единна и координирана ефективна система за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в поделенията на ДП ”НКЖИ”.

Чл.25. Длъжностните лица по ”ЗБР”:

1. са органи на генералния директор, като назначаването и освобождаването им се осъществява по система за подбор, обучение и повишаване на квалификацията на длъжностните лица по ”ЗБР” в системата на ДП”НКЖИ”;

2. подпомагат работодателите при изпълнение на задълженията им за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд;

3. оперативно и функционално се ръководят от главния ревизор по безопасността в ДП “НКЖИ”;

4. осъществяват своята дейност в съответствие с Кодекса на труда, Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ) и подзаконовите нормативни актове, свързани с тях.

Чл.26. (1) Основните функции на органите за безопасност и здраве при работа са:

1. организиране и координация на дейността по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;

2. консултиране и подпомагане на работодателя и другите длъжностни лица по прилагане на изискванията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при организиране и осъществяване на трудовата дейност;

3. контрол от името на работодателя за спазване на нормите и изискванията на законодателството и за изпълнението на задълженията на работниците и служителите;

4. предлагане и прилагане на мерки за въздействие при нарушения на норми и изисквания и при неизпълнение на определените задължения.

(2) Основните направления в работата на органите за безопасност и здраве при работа са свързани със:

1. създаване на интегрирана фирмена политика за превантивност, обхващаща организацията на работа, технологии, работни места и работно оборудване и обвързваща всички участници в трудовата дейност;

2. организиране на ефективна система за защита и профилактика на професионални рискове.

Чл. 27. При изпълнението на основните функции органите за безопасност и здраве при работа:

1. участват в разработването на правилник за вътрешния трудов ред по отношение задълженията на длъжностните лица, работниците и служителите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и обвързването им със степените на дисциплинарни наказания съгласно чл. 188 от Кодекса на труда;

2. координират работата на длъжностните лица и на звената за управление на предприятието при реализиране на задълженията им по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;

3. организират и участват в работата по установяването и оценката на професионалните рискове;

4. участват в разработването на проекти, програми и конкретни мерки за предотвратяване на риска за живота и здравето на работниците и служителите;

5. участват при подготовката и изготвянето на оценки и становища относно съответствието с изискванията за безопасност и здраве при работа на проекти и при въвеждането в експлоатация на обекти, производства, технологии, работно оборудване и работни места и при консервацията (извеждането от експлоатация);

6. извършват проучване за възможностите и качеството на предлаганите услуги от звената, включени в националната инфраструктура за оказване помощ на работодателя (служби по трудова медицина, измервателни лаборатории, центрове за обучение, лицензирани юридически и физически лица и др.), и при необходимост подготвят предложения за сключване на договори;

7. сътрудничат и подпомагат службите по трудова медицина при изпълнение на функциите и задачите им;

8. изискват от съответните длъжностни лица създаване на организация на работата, при която работниците и служителите да могат да извършват възложената им работа, без да са застрашени тяхната безопасност и здраве;

9. изискват разработването и прилагането на оперативни планове за действия, насочени към осигуряване на безопасността и защитата на работниците, намиращи се в зони с високо ниво на професионален риск;

10. предприемат мерки за координиране действията по изпълнение на задълженията за осигуряване на безопасност и здраве при съвместна работа на работници от различни подразделения и външни фирми или организации;

11. изискват въвеждането на съоръжения за колективна защита и осигуряване на подходящи средства за индивидуална защита в случаите, когато е налице риск, който не може да бъде предотвратен;

12. организират и участват в разработването на фирмените нормативни актове за безопасност и здраве при работа;

13. участват при изготвянето на аварийни планове за действие при извънредни ситуации;

14. организират и участват при разработването и реализирането на програми за квалификация, преквалификация и инструктажи на работниците и служителите по безопасността и здравето при работа;

15. организират и участват в разследването на причините за трудовия травматизъм;

16. подпомагат осъществяването и участват в социалния диалог между партньорите в предприятието.

Чл. 28. Органите за безопасност и здраве при работа:

1. при извършване на своята дейност се легитимират със служебна карта за вътрешно фирмен контрол по безопасност и здраве при работа, издадена от генерален директор, ползват специално работно облекло и лични предпазни средства;

2. осъществяват контрол за спазване изискванията на нормативните актове и изпълнението на задълженията в тази област от работниците и служителите;

3. в случаи на констатирани нарушения: предписват мерки за отстраняване на нарушенията; предлагат на работодателя налагане на санкции на виновни длъжностни лица; налагат актове с парични глоби при недобросъвестно изпълнение на задълженията от работодателите, длъжностните лица и изпълнителите;

4. при констатиране на непосредствена опасност за живота и здравето на работещите спират машини, съоръжения и работни места и незабавно информират за това съответното длъжностно лице за предприемане на мерки и отстраняване на опасностите.

Чл. 29. Периодично през годината и за всяка изтекла година органите за безопасност и здраве при работа изготвят анализ на дейността и състоянието на условията на труд, който се обсъжда в комитетите по условия на труд и от ръководството на предприятието.

Раздел VI. Инспекция „Транспортен ветеринарен и санитарен контрол” („ТВСК”)

Чл. 30. (1) Дейността по ветеринарномедицинския контрол се извършва от Инспекция „Транспортен ветеринарен и санитарен контрол” („ТВСК”).

(2) Инспекция „ТВСК” е специализиран орган за провеждане на държавната политика в областта на ветеринарно-санитарния контрол и граничната зоофилактика в системата на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Чл.31.(1) Инспекция „ТВСК” е орган на МТИТС, съгласно Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВМД) в Република България.

(2) Инспекция „ТВСК” е организирана към ДП”НКЖИ” - Инспекторат ”Безопасност”, като самостоятелна, провеждаща своята дейност в системата на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Чл. 32. (1) Инспекция ”ТВСК” е административно подчинена на генералния директор на ДП”НКЖИ” и главния ревизор по безопасността.

(2) Методически Инспекция ”ТВСК” е подчинена на Министерство на земеделието и храните и подведомствената му структура - Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ).

Чл. 33. Инспекция ”ТВСК” се ръководи от ръководител направление /инспекция, който се назначава от генералния директор на ДП”НКЖИ”.

Чл. 34. Ръководител направление /инспекция „ТВСК” организира, ръководи и контролира цялостната дейност на Инспекцията.

Чл. 35. Структурата и общата численост на персонала се определя от генералния директор на ДП”НКЖИ”, след съгласуване с Министерство на земеделието и храните и БАБХ.

Чл. 36. Инспекция ”ТВСК” осъществява своята дейност съгласно изискванията на ЗВМД по отношение на:

1. Опазване здравето на животните и опазване на хората от зоонози;

2. Осъществява контрол при транспортирането на живи животни, както и спазване на правилата за защита и хуманно отношение към животните по време на транспорт;

3. Безопасност на суровини и храни от животински произход, фуражи, фуражни добавки, специфични растителни продукти, хранителни продукти, суровини и др. при транспортиране по железопътния транспорт;

4. Контрол по опазване на околната среда от вредното въздействие на отпадъците при транспортиране на живи животни, суровини и продукти от животински произход;

5. Контрол по измиване, дезинфекция, дезинсекция на товарни вагони, превозващи живи животни, суровини и продукти от животински произход, храни и компоненти, служещи за храна на хора и животни, фуражи, торове, опасни товари, химикали и др.;

6. Предотвратява внасянето и разпространението в страната на заразни и паразитни болести по животните и зоонози по хората, чрез извършването на външна дезинфекция на железопътни превозни средства на Граничните ветеринарно-дезинфекционни пунктове;

7. Извършва контрол при почистване, дезинфекция, дезинсекция и дератизация на рамките и магазините, предназначени за товаро-разтоварна дейност на живи животни, суровини и продукти от животински произход;

8. Извършва ветеринарен контрол на жп гари, жп превозвачи, относно изпълнение на ветеринарно-санитарните изисквания;

9. Предлага проектирането и строителството на нови дезинфекционни станции и гранични дезинфекционни пунктове, взема участие в комисиите при определяне на местата им;

10. Изисква своевременното снабдяване на дезинфекционните станции и граничните пунктове с дезинфекционни, дезинсекционни и дератизационни препарати и средства за индивидуална защита, инвентарни предмети, консумативни материали, специално работно облекло и лични предпазни средства;

11. Планира и организира курсове за дезинфектори и оператори на дезинфекционна рамка, съвместно с ЦПК, към ДП "НК ЖИ";

12. Извършва периодични проверки на ведомствените заведения за хранене и почивни станции в системата, където се съхраняват, преработват, реализират хранителни продукти от животински произход, както и превозните средства, с които се транспортират;

13. Организира и контролира работата с документи, както и дейността по предоставяне на информация.

Раздел VII. Инспекция "Екология" (ИЕ)

Чл.37. Инспекция "Екология" провежда екологична политика в ДП "НКЖИ", като контролира, координира и ръководи екологичната дейност в Компанията.

Чл.38. (1) Дейността на инспекция „Екология“ се осъществява на две нива - централно и регионално.

(2) На централно ниво (ЦУ на ДП „НК ЖИ“) дейността в инспекцията се осъществява от ръководител направление/инспекция, главен експерт и инспектори/регионални, екология. Ръководител направление/инспекция ръководи и контролира работата на служителите в инспекцията.

(3) На регионално ниво - в регионалните поделения на ДП „НК ЖИ“, дейността се осъществява от „длъжностни лица отговорни за екологичната дейност“.

(4) Структурата и общата численост на служителите в инспекция "Екология" на централно и регионално ниво се определят от генералния директор на ДП „НК ЖИ“.

(5) Длъжностното разписание на инспекцията се утвърждава от генералния директор на ДП "НКЖИ".

(6) Лицата, отговорни за екологичната дейност се назначават и освобождават от директорите на регионалните поделения след съгласуване с ръководител направление/Инспекция „Екология“.

Чл. 39. Инспекция "Екология" следи за спазване на държавната политика в областта на околната среда, осъществявана от Министерство на околната среда и водите, Изпълнителна агенция по околна среда и водите, Регионалните инспекции по околна среда и водите

Басейновите дирекции и Дирекциите на националните паркове и оказва съдействие при осъществяване на дейността им в поделенията на ДП "НК ЖИ".

Чл. 40. Инспекция „Екология“:

1. Осъществява контрол по отношение на спазването и изпълнението на закони и подзаконни нормативни актове и вътрешна нормативна уредба (правилници, указания и заповеди), свързани с екологичната дейност;
2. Подпомага организацията и подготовката за получаването на съответните Разрешителни и други документи, произтичащи от екологичното законодателство;
3. Подпомага обмена на информация с органите по опазване на околната среда;
4. Координира дейността на други изпълнители на екологични услуги;
5. Участва в комисии и дава становища относно екологични въпроси по постъпили проекти, писма, търгове и обществени поръчки;
6. Участва в обучения и обучава кадри, работещи в областта на екологията в системата на ДП "НКЖИ";
7. Участва съвместно със заинтересовани структурни звена на Компанията в подготовката на вътрешно-фирмени правилници, инструкции, указания и други, свързани с опазването на околната среда и екологични проблеми в системата на железницата;
8. Изготвя становища по инфраструктурни проекти в частта оценка на въздействието върху околната среда;
9. Съгласува информация за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционни предложения на ДП "НКЖИ";
10. Съгласува планове за управление на околната среда;
11. Контролира плановете за управление на строителните отпадъци при извършване на строително-монтажни работи (СМР) и при разрушаване (премахване) на строежи;
12. Изготвя годишен отчет на емисиите в атмосферния въздух;
13. Изготвя годишен отчет за разходите за опазване и възстановяване на околната среда;
14. Изготвя годишен отчет за движението на дълготрайните материални активи с екологично предназначение;
15. Изготвя годишен отчет за водопотреблението;
16. Изготвя годишен отчет за изпълнение на Национален план за действие по изменение на климата;
17. Изготвя годишен отчет по чл. 37 от Наредба за установяване на мерките по прилагане на Регламент (ЕО) №842/2006 относно някои флуорирани парникови газове (обн. ДВ. бр.3 от 13.01.2009год.);
18. Координира изготвянето и съгласува годишните отчети, съгласно Наредба № 1 от 04 юни 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (обн. ДВ, бр. 51 от 20.06.2014 г.);
19. Изготвя сертификати за произход на отпадъците.
20. Изготвя Работни листове за класификация на отпадъците, съгласно Наредба № 2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците;
21. Проучва лицензирани фирми за дейности с отпадъци и координира със същите сключването на договори и дейността им в поделението;
22. Предоставя информация, относно поддържане на регистрите на агломерациите във връзка с изпълнение на Закона за защита от шума в околната среда.
23. Изготвя годишен план-график за контролните дейности на инспекцията, който се съгласува с главния ревизор по безопасността на транспорта и утвърждава от генералния директор на ДП „НК ЖИ“;
24. Изготвя годишни отчети за извършените дейности по екология до генералния директор на ДП „НК ЖИ“.

Чл. 41. Инспекция "Екология" представя ДП "НК ЖИ" пред външни фирми, организации и институции и участва в работни срещи, свързани с опазване на околната среда.

Чл. 42. Инспекция "Екология" осъществява координация с ръководители и специалисти от Централно управление, поделенията на Компанията, ведомства, организации и юридически лица по отношение на въпроси и възникнали проблеми, свързани с екологичната дейност на Компанията.

Чл. 43. Инспекция "Екология" извършва проверки самостоятелно или съвместно с други контролни органи в поделенията на ДП "НКЖИ" по отношение на спазването и изпълнението на законови и подзаконови нормативни актове в областта на околната среда. Издава предписания на длъжностни лица от ДП "НКЖИ" и определя срокове за отстраняване на констатирани при проверките нередности и нарушения, като чрез главния ревизор по безопасността има право да предлага търсене на отговорност и изискване на писмени обяснения от виновното длъжностно лице;

Чл.44.Инспекция "Екология" информира ръководството на ДП "НКЖИ" за констатирани нарушения и нередности по отношение екологичната дейност в поделенията на ДП "НКЖИ".

Раздел VIII. Служба по трудова медицина (СТМ)

Чл. 45. (1) Службата по трудова медицина /СТМ/ извършва наблюдение, анализ и оценка на здравното състояние във връзка с условията на труд на всички обслужвани работещи, включително и на тези с повишена чувствителност и намалена резистентност.

(2) Службата обслужва централното управление /ЦУ/, самостоятелните и регионалните поделения на предприятието в съответствие с Наредба № 3 от 25.01.2008 г. на Министерство на здравеопазването (МЗ) и Министерство на труда е социалната политика (МТСП).

Чл. 46. (1) Служба по трудова медицина е регистрирана в МЗ под № 453/28.05.2010г. и включва лице с образователно-квалификационна степен "магистър" по медицина и с придобита специалност "трудова медицина"; лице с висше техническо образование и три години професионален опит в областта на безопасността и здравето при работа и технически изпълнител с образование не по-ниско от средно.

(2) СТМ се ръководи от ръководител служба, който се назначава от генералния директор на ДП "НК ЖИ", съгласувано с главния ревизор по безопасността.

(3) В състава на СТМ и при изпълнение на конкретни задачи се включват и специалисти в областта на хигиената на труда, токсикологията, ергономията, психологията, социалната медицина, инженерните науки и др.

(4) Дейността на службата се осъществява в ЦУ и регионални звена с офиси в София, Пловдив и Горна Оряховица.

Чл. 47. Персоналът в службата се назначава от генералния директор с трудови или граждански договори.

Чл. 48. (1) Лицата в състава на СТМ нямат право да разгласяват информацията, станала им известна при или по повод осъществяване на дейността им, която представлява производствена и/или търговска тайна на ДП "НКЖИ".

(2) Лицата по ал. 1 подписват декларация за неразгласяване на данните, предоставени им от ръководителите на обслужваните поделения от предприятието.

Чл. 49. (1) Основни дейности на СТМ са:

1. извършване наблюдение, анализ и оценка на здравното състояние на персонала във връзка с условията на труд чрез:

1.1. консултиране и подпомагане на работодателя при организирането на предварителни и периодични медицински прегледи на работещите;

1.2. предоставяне на информация на медицинските специалисти, извършващи периодичните медицински прегледи, по отношение на идентифицираните опасности и установения риск за здравето и безопасността на работещите;

1.3. уведомяване на избрания общопрактикуващ лекар за заболяване или отклонения във физиологичните показатели на работещия, които се нуждаят от диагностично уточняване или лечение;

1.4. изготвяне на заключение за пригодността на работещия да изпълнява даден вид работа;

1.5. анализиране здравното състояние на работещите и връзката му с условията на труд въз основа на:

а) резултатите от извършените предварителни и периодични медицински прегледи и изследвания;

б) информация за временната неработоспособност по данни от копия на болнични листове, предоставени от работодателя;

в) информация за трайната неработоспособност по данни от работодателя и/или от работещия;

г) информация за регистрирани професионални болести по данни от работодателя и/или от работещия;

д) информация за трудовите злополуки по данни от работодателя и/или работещия.

1.6. ежегодно изготвяне на обобщени анализи на здравното състояние на работещите във връзка с конкретните условия на труд;

1.7. проследяване на здравното състояние на всеки работещ във връзка с условията на труд посредством водене на единни здравни досиета на електронен и хартиен носител по образец;

1.8. съхраняване към здравните досиета на копия от карти за предварителен медицински преглед, резултати и заключения от задължителни периодични медицински прегледи, заключения на службата за пригодността на работещия да изпълнява даден вид работа, експертни решения на териториалните експертни лекарски комисии (ТЕЛК) или Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК), разпореждане на териториални поделения на Националния осигурителен институт (НОИ) за приемане на злополука за трудова, когато такива документи са налични.

2. участие в извършването на оценката на риска за здравето и безопасността на работещите, съгласно изискванията на нормативните актове за осигуряване на здраве и безопасност при работа чрез:

2.1. разработване и предлагане на мерки за предотвратяване, отстраняване или намаляване на установения риск;

2.2. предлагане степенуване по приоритети на мерките по т. 1, с отчитане на установения риск, причините за възникване на идентифицираните опасности и техните характеристики, включително приложимост на мерките и възможностите за инвестиции;

2.3. оценка на ефикасността на предприетите от работодателя мерки;

2.4. разработване на препоръки към ръководителите на обслужваните структури от компанията за преустройство на работни места, подобряване организацията на труда и трудовото натоварване на работещи, които се нуждаят от специална закрила.

3. извършване на обучения по безопасност и здраве при работа, промоция на здравето, консултиране на ръководителите на обслужваните структури от компанията във връзка със специфични проблеми по условията на труд чрез:

3.1. разработване и участие в изпълнението на програми за обучение на ръководния персонал, на работещите и на техните представители по правилата за осигуряване на здраве и безопасност при работа и спазването на изискванията за безопасна работна практика;

3.2. организиране и провеждане на обучение на работещите по правилата за първа помощ, самопомощ и взаимопомощ във връзка с конкретни опасности на работното място;

3.3. предоставяне на информация на работещите за здравните рискове, свързани с работата, и за резултатите от проведените медицински прегледи и изследвания;

3.4. даване на индивидуални съвети на работещите във връзка със здравето и безопасността при работа;

3.5. участие в реализирането на програми за промоция на здравето на работното място на персонала, отстраняване на рисковите фактори за начина на живот, опазване и укрепване на работоспособността и преодоляване на стреса при работа;

3.6. подпомагане на ръководителите на поделенията при изпълнение на нормативно установените изисквания, свързани със здравословните и безопасните условия на труд;

3.7. подпомагане на ръководителите на поделенията в разработването на правила, норми и инструкции за осигуряване на здраве и безопасност при работа и консултиране на персонала за правилното им прилагане;

3.8. консултиране и подпомагане на комитетите по условия на труд при осъществяване на дейността им по чл. 29 от ЗЗБУТ.

(2) СТМ води и съхранява документацията за своята дейност, като приемателно-предавателни протоколи, писма, протоколи от заседания на комитетите по условия на труд (КУТ) и др.

Допълнителни разпоредби

§ 1. Служителите от Инспектората вписват констатираните нередности в ревизионни книги по утвърден образец и предписват мерки и срокове за отстраняването им.

§ 2. Организацията и дейността на структурите по чл.3 се уреждат с правила, съгласувани с главния ревизор по безопасността и утвърдени от генералния директор.

§ 3. Главният ревизор по безопасността на транспорта осъществява частта от международната дейност на управителя на железопътната инфраструктура, отнасяща се за железопътната безопасност.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 4. Този правилник отменя Правилника за устройството и дейността на инспекторат “Безопасност” в Държавно предприятие „Национална компания “Железопътна инфраструктура” от 08.12.2011 год.

§ 5. Този правилник е приет от Управителния съвет на ДП “НКЖИ” с решение № 3.1.1 от Протокол № 36-12/14 от 10.12.2014 год.

§ 6. Настоящият правилник е одобрен със Заповед № 2239 от 15.12.2014 год. на Генерален директор на ДП “НКЖИ” и влиза в сила от 15.12.2014 год.